

Vergaderjaar 2020–2021

35 654

Wijziging van de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19 ten behoeve van de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer in 2021 (Tijdelijke wet Tweede Kamerverkiezing covid-19)

Nr. 11

AMENDEMENT VAN HET LID VAN KOOTEN-ARISSEN

Ontvangen 17 december 2020

De ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

I

Na artikel I, onderdeel C, wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

Ca

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het opschrift wordt «Verlenging termijn» vervangen door «Afwijking regels».

2. Voor de tekst wordt de aanduiding «1.» geplaatst.

3. Er worden acht leden toegevoegd, luidende:

2. In aanvulling op artikel H 4, derde lid, van de Kieswet kan een verklaring van ondersteuning ook binnen een termijn van vier weken voorafgaand aan of op de dag van de kandidaatstelling via een audiovisueel communicatiemiddel worden ondertekend en ingeleverd bij de gemeente. De op deze wijze ingeleverde verklaring wordt voor het bepaalde in artikel H 4 met de in het gemeentehuis ondertekende verklaring gelijkgesteld.

3. Deze ondertekening bij de gemeente gebeurt door gebruik te maken van een tweezijdig audiovisueel communicatiemiddel dat voldoet aan de eis dat het de gemeente in staat stelt de identiteit van ondersteuner vast te stellen en dat deze persoon via dat communicatiemiddel direct met de gemeente kan communiceren.

4. In afwijking van de controle en vermelding, bedoeld in artikel H 4, vierde lid, door de burgemeester of de door hem daartoe aangewezen ambtenaar gaat deze onverwijld na of de ondertekenaar als kiezer is geregistreerd en maakt hier aantekening van.

5. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot het via een audiovisueel communicatiemiddel ondertekenen en inleveren van een verklaring van ondersteuning en de wijze van verificatie van de juistheid van de identiteit.

6. Voor de vaststelling ingevolge artikel I 2, eerste lid, onderdeel a, van de Kieswet of voldoende verklaringen van ondersteuning zijn overgelegd worden de in het gemeentehuis ondertekende en de via een audiovisueel communicatiemiddel ondertekende verklaringen bij elkaar opgeteld en wordt de aantekening, bedoeld in het vijfde lid gelijkgesteld met de aantekening, bedoeld in artikel H 4, vierde lid.

7. Indien blijkt dat bij het via een audiovisueel communicatiemiddel indienen van een verklaring van ondersteuning een fout is gemaakt, kan de indiener deze fout herstellen uiterlijk de derde dag na de zitting van de Kiesraad, bedoeld in artikel I 1, eerste lid, van de Kieswet.

8. Artikel I 2, derde lid, van de Kieswet, is van overeenkomstige toepassing.

9. Indien een kiezer zowel op het gemeentehuis als via een audiovisueel communicatiemiddel bij de gemeente een verklaring van ondersteuning heeft getekend, blijft de via een audiovisueel communicatiemiddel ingediende verklaring buiten beschouwing voor de vaststelling van het aantal afgelegde verklaringen, bedoeld in artikel I 2, eerste lid, onderdeel a, van de Kieswet.

II

In artikel II wordt na «geplaatst» ingevoegd «en werkt ten aanzien van artikel I, onderdeel Ca, terug tot en met 4 januari 2021».

Toelichting

De indiener beoogt met dit amendement de mogelijkheid voor nieuwe partijen om ondersteuningsverklaringen te verzamelen op een manier die corona-proof is. Daarmee wordt de democratie gewaarborgd zonder dat mensen een besmettingsrisico moeten nemen.

Voor nieuwe politieke partijen die willen deelnemen aan de Tweede Kamerverkiezingen van maart 2021, wordt in de Tijdelijke wet Tweede Kamerverkiezing Covid-19 de mogelijkheid geboden om, in plaats van twee weken vier weken de tijd te nemen om steunverklaringen te verzamelen. Om in alle kieskringen deel te kunnen nemen aan de verkiezingen, dienen er 30 ingevulde steunverklaringen in alle 20 kieskringen te worden verzameld: in totaal 600 steunverklaringen.

Sinds maandag 14 december zit Nederland in een zogenaamde «harde lockdown». De regering draagt aan alle burgers van Nederland op: «Werk thuis, blijf zoveel mogelijk binnen, beperkt contacten buiten het gezin tot max 2 personen per dag, met 1,5 meter afstand.» Onder deze omstandigheden is het voor nieuwe politieke partijen ondoenlijk en onwenselijk om in totaal 600 mensen te vragen niet thuis te blijven, extra risico te lopen op besmetting door naar het gemeentehuis te gaan en daar in aanwezigheid van een ambtenaar van de gemeente de ondersteuningsverklaring in te vullen en te ondertekenen.

De eis van fysieke aanwezigheid bij de ondertekening van de ondersteuningsverklaring bij het gemeentehuis werpt een significante belemmering op voor het vergaren van voldoende steun. Deze eis in huidige vorm is daarmee een beperking van de democratie. Daarnaast kunnen nieuwe partijen niet van ondersteuners vragen om extra risico voor zichzelf en voor anderen te nemen.

Het werpt een haast onoverkomelijke drempel op voor nieuwe politieke partijen. Ook is de verplichting om 600 mensen per nieuwe partij de straat op te laten gaan en in contact te laten komen met anderen in strijd met de ratio van de nieuwe coronamaatregelen van het kabinet.

Onderhavig amendement regelt dat de desbetreffende steunverklaringen ook via de digitale weg kunnen worden ingevuld, ondertekend en verzameld. De controle van het identiteitsbewijs en het invullen van de ondersteuningsverklaringen die normaal gesproken op het gemeentehuis plaatsvinden, kan als gevolg van dit amendement plaatsvinden via een digitale meeting of conference call, zoals dat nu in coronatijd ook wettelijk is geregeld voor de ondertekening van notariële akten. De indiener wil hiermee de democratie waarborgen en het risico op coronabesmettingen zo klein mogelijk maken.

De regeling is zodanig dat er via een tweezijdig communicatiemiddel contact wordt gelegd tussen de indiener en de gemeente/Kiesraad. De via deze communicatiemiddelen ingediende verklaringen worden gelijkgesteld met op het gemeentehuis gezette handtekeningen.

Om digitale indiening mogelijk te maken wordt er door de gemeente de mogelijkheid geboden voor het indienen en ondertekenen op deze manier. Deze verklaringen worden beschouwd als gelijkwaardig aan de schriftelijk bij het gemeentehuis ingediende verklaringen. Om dit mogelijk te maken is naast een digitaal beveiligd platform een aantal wettelijke voorzieningen nodig om dit juridisch goed te regelen. Dit betreft een alternatieve regeling voor controle door de burgemeester of diens ambtenaar, een regeling voor herstel van fouten en voor aanvulling van ontbrekende verklaringen van ondersteuning. Tevens is voorzien in een regeling die voorkomt dat een kiezer voor dezelfde lijst zowel persoonlijk als digitaal een verklaring kan indienen.

Omdat dit wetsvoorstel niet voor 4 januari 2021 in werking getreden zal zijn, is het noodzakelijk om voor de bepaling over de ondersteuningsverklaringen terugwerkende kracht te verlenen tot die datum.

Van Kooten-Arissen